

Nr 31.

Ankom till riksdagens kansli den 30 april 1920 kl. 11 f. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts proposition med förslag till lag om ändrad lydelse av 26 § i lagen angående tillsättning av prästerliga tjänster den 9 december 1910 ävensom i ämnet väckt motion.

Närvarande: herrar Åkerman, Klefbeck*, greve Spens, Edward Larson*, Reuterskiöld*, Walles*, Hederstierna, Rehn, Carlson i Karlshamn*, Söderberg, Carlsson i Solberga, Billqvist* och Pehrsson i Bramstorp.*

*) Ej närvarande vid utlåtandets justering.

Genom en den 19 mars 1920 dagtecknad, till lagutskott hänvisad proposition nr 337, vilken behandlats av första lagutskottet, har Kungl. Maj:t, under åberopande av propositionen bilagda utdrag av i statsrådet och lagrådet förda protokoll, föreslagit riksdagen att antaga följande förslag till

LAG

om ändrad lydelse av 26 § i lagen angående tillsättning
av prästerliga tjänster den 9 december 1910.

Härigenom förordnas, att 26 § i lagen angående tillsättning av prästerliga tjänster den 9 december 1910 skall hava följande ändrade lydelse:
Bihang till riksdagens protokoll 1920. 9 saml. 1 avd. 20 häft. (Nr 31.)

26 §.

1. Rösträtt vid prästval tillkomme en var, som inom församlingen äger att deltaga i kyrkostämmans överläggningar och beslut.
2. Medlem av icke territoriell församling äge ej rösträtt vid prästval inom territoriell församling.
3. Rösträtt må i stadsförsamling ej utövas av annan än den, som personligen infinner sig vid valtillfället.
I landsförsamling äge röstberättigad utöva sin rösträtt genom annan röstberättigad; och gälle därvid om rösträttens överlåtande vad för kyrkostämma är i sådant avseende stadgat.
4. Varje röstande äge en röst.

Denna lag träder i kraft den 1 januari 1921; dock att vid prästval, för vilket vallängd då blivit justerad, rösträtt skall utövas i enlighet med hittills gällande bestämmelser.

Beträffande det närmare innehållet av ifrågavarande lagförslag och de skäl, som ligga till grund för detsamma, får utskottet hänvisa till den kungl. propositionen jämte därvid fogade protokollsutdrag.

I samband med denna proposition har utskottet till behandling förehaft motionen i första kammaren nr 76 av herrar *Sandegård* och *Klefbeck*, däri hemställts, att

»riksdagen ville för sin del besluta, att § 26 mom. 1 i lag angående tillsättning av prästerliga tjänster erhåller följande lydelse:

Rösträtt vid prästval tillkomme envar i församlingen mantalskriven man eller kvinna, som uppnått 21 års ålder, dock ej den, som står under förmynderskap eller hustru etc.»

I fråga om vad motionärerna till stöd för sitt yrkande anfört, hänvisas till motionen.

Även om utskottet ej kan dela den i propositionen uttalade mening, att 26 § i lagen angående tillsättning av prästerliga tjänster i sin nuvarande lydelse måst tillämpas så, att rösträtt vid prästval ej tillerkänts andra än dem, som senast under nästföregående kalenderår uppnått 23 års ålder, finner dock utskottet, att berörda lagrum för närvarande har en otillfredsställande avfattning och i sig självt innebär en motsägelse. Då utskottet därjämte, i likhet med departementschefen, anser önskvärt, att rösträtten vid prästval bringas i överensstämmelse med de nya bestämmelserna om rösträtt å kyrkostämma, får utskottet hemställa,

- 1) att riksdagen måtte för sin del antaga den uti ifrågavarande proposition föreslagna lagen;
- 2) att förevarande motion, till den del densamma icke kan anses besvarad genom vad utskottet under 1) hemställt, icke måtte till någon riksdagens åtgärd föranleda.

Stockholm den 30 april 1920.

På första lagutskottets vägnar:

A. ÅKERMAN.

Reservation:

av herr *Reuterskiöld*, som ansett, att utskottet bort avstyrka propositionen och därvid anföra följande:

»Vid granskningen av Kungl. Maj:ts proposition nr 337 med förslag till lag om ändrad lydelse av § 26 i lagen angående tillsättning av prästerliga tjänster den 9 dec. 1910 har utskottet, som icke kunnat dela föredragande statsrådets mening, att § 26 i sin nuvarande lydelse, 'sedan de nya bestämmelserna om kommunal rösträtt trätt i kraft, måst tillämpas så, att rösträtt vid prästval ej tillerkänts andra än dem, som senast under nästföregående kalenderår uppnått 23 års ålder', utan tvärtom håller före, att rösträtten vid prästval, jämlikt lagens uttryckliga ord, inträder vid 21 års ålder, så vida övriga villkor för rösträtt å kyrkostämma tillika äro uppfyllda, funnit sig icke kunna tillstyrka, att rösträttsåldern nu skulle höjas från 21 till 23 år. Något ovillkorligt samband mellan rösträtt å kyrkostämma och vid prästval finnes icke, och utskottet har icke heller ansett lämpligt att genom en ändring av det slag, som i den kungl. propositionen föreslås, regleringen av rösträtten vid prästval, som hittills skett genom prästvalslagen, vilken har kyrkolags natur, hädanefter skulle komma att faktiskt bero av kyrkostämmoförordningen, som icke är kyrkolag, om också det fortfarande

bleve möjligt att genom ny ändring av § 26 i prästvalslagen åter upphäva sagda beroende. Då härtill kommer, att den nu gällande lydelsen av nämnda § 26, tolkad på sätt utskottet angivit såsom riktigt, icke erbjuder oöverkomliga svårigheter vid tillämpningen, har utskottet trots den formella ändring av lagrummet, som visserligen kan anses önskelig, och varom även motion väckts av herrar Sandegård och Klefbeck, skäligen kunna anstå, och hemställer därför,

att riksdagen, med avslag å Kungl. Maj:ts proposition och motionen nr 76 i första kammaren måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att, därest Kungl. Maj:t anser en sådan ändring av § 26 i prästvalslagen 9 dec. 1910 önskvärd, att all tvekan om den fortfarande giltigheten av däri innehållen föreskrift om 21 års ålder för valrätt undanrödjes, Kungl. Maj:t ville till en kommande riksdag härom framlägga förslag».